

Academic Leadership of Educational Institution Administrators Towards Academic Administration of Basic Educational Institutions under the Primary Educational Service Area Samutprakarn Office 1

Yuttichai Chuakram¹ and Suttipong Boonphadung²

¹Master Student of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

²Lecturer from the Faculty of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

Corresponding Author Email: S63561802013@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-2500-7630>

Email.com: suttipong.bo@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0027-9358>

Received 16/11/2023

Revised 18/12/2023

Accepted 25/12/2023

Abstract

Background and Aims: The purposes of this research are to 1) study the level of academic leadership of educational institution administrators 2) study the level of academic administration of educational institutions 3) study the academic leadership of educational institution administrators that affects administration. academics and 4) study the relationship of academic leadership among educational institution administrators.

Methodology: The population includes educational institution administrators. and teachers under the jurisdiction of the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office, Area 1, academic year 2023, totaling 2,062 people. The sample group includes educational institution administrators and teachers, numbering 322 people, classified as educational institution administrators, numbering 16 people, and teachers, numbering 306 people, determining the sample size. Using the Krejcie & Morgan table, the sample was randomly stratified according to the size of the school. The tool used is a questionnaire that is a 5-level rating scale with a confidence value of .972. Statistics used in data analysis include percentages, means, and standard deviations. Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

Results: 1) academic leadership of educational institution administrators Overall and every aspect is at a high level. 2) Academic administration of the educational institution overall and all aspects is at a high level. 3) The academic leadership of educational institution administrators towards the academic administration of basic educational institutions. There is a high level of positive correlation. It is statistically significant at the .01 level and has a correlation coefficient between

($r_{xy}=.481-.680$) with statistical significance at the .01 level. 4) Academic leadership of educational institution administrators towards the academic administration of the educational institution. It was found that the variables that can predict academic administration of educational institutions Statistically significant at the .01 level include teamwork. Aspects of setting vision, mission, goals, missions, and promoting atmosphere and environment. Predictive equations can be created in the form of soil scores and standard scores as follows.

$$Y' = 1.608 + .407X_2 + .264X_4 + .261X_1$$

$$Z'_y = .499Z_{x2} + .386Z_{x4} + .294Z_{x1}$$

Conclusion: The results of the research show that the academic leadership of school administrators is of high quality, both inclusive and in all aspects. and academic administration of educational institutions that are of high quality, both inclusive and in all aspects. The results show that academic leadership has a statistically significant relationship at the .01 level with the academic administration of educational institutions both at the school level and in various areas. In addition, it was found that some variables can Predict the academic administration of educational institutions. It has statistical significance at the .01 level, which includes teamwork. Setting the vision, mission, and goals, missions and promoting the atmosphere and environment in educational institutions. The results of this study can provide useful information in developing and improving the academic administration of the educational institution in terms of academic leadership and overall policy determination of the educational institution.

Keywords: Leadership; Academic Leadership; Academic Administration

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ยุทธชัย เชือกรมย์¹ และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย: ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,062 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 322 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน และครู จำนวน 306 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan. สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .972 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง ($r_{xy}=.481-.680$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ และด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดินและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 1.608 + .407X_2 + .264X_4 + .261X_1$$

$$Z'_{y'} = .499Z_{x2} + .386Z_{x4} + .294Z_{x1}$$

สรุปผล: ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพสูงทั้งรวมและทุกด้าน และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีคุณภาพสูงทั้งรวมและทุกด้านด้วย ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรบางอย่างสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ โดยมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งรวมถึงด้านการดำเนินงานเป็นทีม การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ และด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา. ผลลัพธ์ที่ได้นี้สามารถให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในแง่ของการนำทางวิชาการและการกำหนดนโยบายส่วนรวมของสถานศึกษา.

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ผู้นำทางวิชาการ; การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน วิถี การดำเนิน ชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 30) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยจึงเป็นพันธกิจสำคัญร่วมกันของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษาการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลของผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกช่วงวัย เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถศึกษา เรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม และการปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษาเพื่อให้ได้ครุดีมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณของความเป็นครูเข้าสู่ระบบการศึกษาของประเทศในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดสูงสุดของศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 108)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย คือการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ชุมชน รวมถึงการแข่งขันที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องแสดงบทบาทมากมายหลายประการ เช่น บทบาทและภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทความเป็นนักประสานงาน บทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา บทบาทระหว่างบุคคล (สุปรานี จิตรดา, 2565: 22) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องแสดงความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าสถานศึกษาจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษามากมายเพียงใด ไม่ว่าสถานศึกษาจะมีเงินทุนมากเพียงใดสำหรับการดำเนินงาน และการมีทรัพยากรมนุษย์มากเพียงใดในการดำเนินกิจกรรม จะสูญเปล่าเมื่อไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่เชื่อถือได้และเป็นมืออาชีพ (Bafadal, et al, 2019: 626)

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นหัวใจหลักที่มาสสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เมื่องานวิชาการมีคุณภาพ ผู้เรียนจะได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลทั้งทางด้านความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข (วริทธิ์สิน ไซยอัษฎพร, 2565: 21) งานวิชาการเป็นงานฝ่ายสำคัญที่จะส่งผลตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน และส่งผลคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำ และการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีคุณภาพตามที่ต้องการ (ธีระพล บุญตารยะ, 2563: 282) สอดคล้องกับแนวคิดนิรศรสา บุญสอาด (2563) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร โดยเฉพาะงานด้านวิชาการ ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครูซึ่งจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด (นิรศรสา บุญสอาด, 2563: 35) ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างมากในการบริหารสถานศึกษา ในการมุ่งเน้น พัฒนาและเพิ่มศักยภาพบุคลากรและหลักสูตรของสถานศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการยังมีส่วนช่วยในการชี้แนะ ส่งเสริม และสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับงานที่สอดคล้องกับการทำงานของสถานศึกษาทางวิชาการต่าง ๆ การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และส่งเสริมพัฒนาบุคลากร รวมถึงการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย (ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2564: 134)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ซึ่งมีนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 คือการบริหารจัดการเน้นความพร้อมและการสร้างความเข้มแข็ง ของระบบการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วม บูรณาการการบริหารงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ ยึดหลัก ธรรมาภิบาล ให้ความสำคัญ

ในด้านความโปร่งใส ถูกต้อง มีคุณธรรม รวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนรวมรับผิดชอบ ปรับปรุง พัฒนางานอย่างเป็นระบบ โดยกำหนด วิสัยทัศน์ คือ เป็นเลิศทางวิชาการ บริหารแบบสากล พัฒนาคนให้มีคุณภาพ และกำหนดพันธกิจ ไว้ว่า พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2566: 31)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อนำผลของการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะเกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา อันส่งผลให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ เป็นเลิศทางวิชาการ บริหารแบบสากล พัฒนาคนให้มีคุณภาพ และบรรลุตามพันธกิจที่กำหนดไว้ว่า พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2566: 31)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการมีบทบาทสำคัญในการกำหนดภูมิทัศน์ทางการศึกษา มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของสถาบัน และขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยครอบคลุมความรับผิดชอบที่หลากหลาย ตั้งแต่การวางแผนเชิงกลยุทธ์ไปจนถึงการส่งเสริมชุมชนวิชาการที่มีชีวิตชีวา ผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลถือเป็นสิ่งสำคัญในการ

ชี้แนะคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันจะประสบความสำเร็จและยั่งยืน

สิ่งสำคัญประการหนึ่งของภาวะผู้นำเชิงวิชาการคือผลกระทบต่อประสิทธิผลขององค์กร จากการวิจัยของ Bolman and Deal (2017) ความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลสัมพันธ์กับประสิทธิภาพองค์กรในระดับที่สูงขึ้นในด้านวิชาการ ผู้นำที่ชำนาญในการจัดการกับความซับซ้อนของสถาบันการศึกษามีส่วนช่วยปรับปรุงขวัญกำลังใจของคณาจารย์ ผลลัพธ์ของนักศึกษา และประสิทธิผลโดยรวมของสถาบัน

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการยังขยายไปไกลกว่างานด้านการบริหารเพื่อรวมการปลูกฝังวิสัยทัศน์ทางวิชาการที่แข็งแกร่ง ในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางวิชาการ Fullan (2014) เน้นย้ำถึงความสำคัญของผู้นำในการกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่น่าสนใจสำหรับสถาบัน วิสัยทัศน์ทางวิชาการที่กำหนดไว้อย่างดีทำหน้าที่เป็นแนวทางในการปรับความพยายามของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ร่วมกัน และส่งเสริมความรู้ถึงจุดประสงค์ร่วมกัน

บทบาทของผู้นำทางวิชาการในการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมและความเป็นเลิศด้านการวิจัยก็มีความสำคัญเช่นกัน ตามที่ระบุไว้โดย Bolden, Petrov และ Gosling (2008) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการเกี่ยวข้องกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่หล่อเลี้ยงความคิดสร้างสรรค์และการสอบถามทางวิชาการ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพการวิจัย และความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อความสำเร็จทางวิชาการ

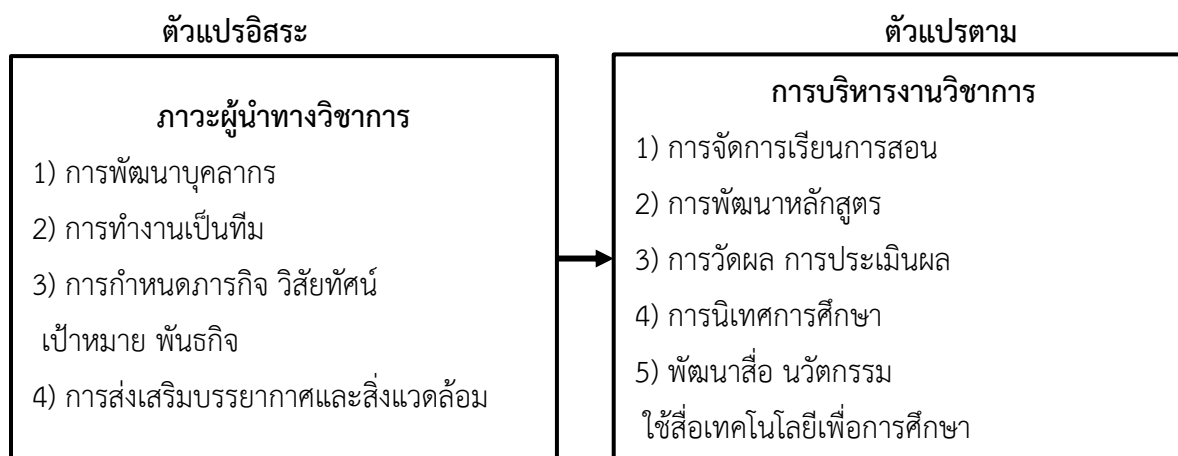
นอกจากนี้ผู้นำทางวิชาการจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการจัดการการเปลี่ยนแปลงในภูมิทัศน์ที่มีพลวัตของการศึกษาระดับอุดมศึกษา Bensimon และ Neumann (2017) เน้นย้ำถึงความสำคัญของความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสถาบัน โดยเน้นถึงความจำเป็นของผู้นำที่สามารถปรับตัวเข้ากับกระบวนการที่ท้าทายที่กำลังพัฒนา ผู้นำทางวิชาการที่ประสบความสำเร็จแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่น การมองการณ์ไกลเชิงกลยุทธ์ และความสามารถในการระดมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพในช่วงระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลง

โดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงวิชาการเป็นบทบาทที่หลากหลายซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อความสำเร็จและความยั่งยืนของสถาบันการศึกษา ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมีส่วนช่วยให้องค์กรมีประสิทธิผล แสดงวิสัยทัศน์ทางวิชาการที่น่าสนใจ ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม และนำทางการเปลี่ยนแปลงทางสถาบัน ในขณะที่ภูมิทัศน์ทางวิชาการพัฒนาขึ้น การวิจัยเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในด้านการศึกษายังคงให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดและกลยุทธ์ในการปลูกฝังผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยศึกษาจากแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 72 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 100 คน และครู จำนวน 1,962 คน รวมทั้งสิ้น 2,062 คน ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 322 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2547) สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนน มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ และการสร้างแบบสอบถาม

2) กำหนดขอบเขตของตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะ

3) ร่างข้อคำถามตามขอบเขตของนิยามศัพท์

4) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้น นำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยประเมินความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถามของตัวแปรแต่ละตัว รวมถึงการใช้ภาษาที่เหมาะสม และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

6) นำผลการประเมินที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่ค่าทำ

7) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำให้มีความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .972

8) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้แจ้งรายละเอียดความมุ่งหมายของการวิจัย ส่งแบบสอบถาม จำนวน 322 ชุด

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยการ

คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation coefficient) แล้วนำเสนอในรูปตาราง

4. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่ 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Consistency : IOC) 2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมเป็นรายด้าน (n = 322)

รายการประเมิน	ระดับภาวะผู้นำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ	4.05	0.23	มาก
ด้านการทำงานเป็นทีม	4.17	0.25	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.20	0.26	มาก
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.09	0.30	มาก
รวม	4.13	0.18	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$; S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ 1. การพัฒนาบุคลากร ($\bar{x} = 4.20$, S.D.= 0.26) 2. การทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.17$, S.D.= 0.25) 3. การส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= 0.30) และ 4. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ ($\bar{x} = 4.05$, S.D.= 0.23)

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมเป็นรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับการบริหารงานวิชาการ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.24	0.28	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.23	มาก
3. ด้านการวัดผล การประเมินผล	4.28	0.30	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.20	0.36	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.27	0.31	มาก
รวม	4.26	0.20	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D.= 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.30$, S.D.= 0.23) 2. การวัดผล การประเมินผล ($\bar{x} = 4.28$, S.D.= 0.30) 3. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.27$, S.D.= 0.31) 4. การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 4.24$, S.D.= 0.28) และ 5. การนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.20$, S.D.= 0.36)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	ระดับ ความสัมพันธ์
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย						
ภารกิจ (X ₁)	-	.542**	.295**	.255**	.481**	ปานกลาง
ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₂)		-	.239**	.376**	.611**	สูง
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X ₃)			-	.141*	.601**	ปานกลาง
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X ₄)				-	.680**	สูง
ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X)	.723**	.765**	.601**	.608**	.605**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.605$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แต่ละตัวแปร พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกตั้งแต่ ($r_{xy}=.481-.680$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X₄) ($r_{x_4y}=.680$) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₂) ($r_{x_2y}=.611$) ด้านการพัฒนาบุคลากร (X₃) ($r_{x_3y}=.601$) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ (X₁) ($r_{x_1y}=.481$)

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยนำตัวแปรพยากรณ์มาทดสอบโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พิจารณาจากตัวแปรเกณฑ์หรือซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj R ²	SEE	B	SE _b	β	t	p-value
ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₂)	.611 ^a	.373	.371	.16225	.407	.055	.499	7.378	.000
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X ₄)	.666 ^b	.444	.441	.15298	.264	.046	.386	5.750	.000
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ (X ₁)	.686 ^c	.470	.465	.14960	.261	.060	.294	4.340	.000
R = .694 R ² = .377 a = 1.608									

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 4 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม (X₂) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ (X₁) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X₄)

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการทำงานเป็นทีม (X₂) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X₄) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ (X₁) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .407, .264, .261 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .499, .386, .294 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสามร่วมกันพยากรณ์แปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้ร้อยละ 69.40 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = 1.608 + .407X_2 + .264X_4 + .261X_1$$

สมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .499Z_{x2} + .386Z_{x4} + .294Z_{x1}$$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน 2. การวัดผล การประเมินผล 3. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4. การพัฒนาหลักสูตร และ 5. การนิเทศการศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง ($r_{xy}=.481-.680$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X_4) ($r_{X_4Y}=.680$) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2) ($r_{X_2Y}=.611$) ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_3) ($r_{X_3Y}=.601$) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ (X_1) ($r_{X_1Y}=.481$)

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มี 3 ตัวแปร สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ (X_1) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (X_4) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดินและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 1.608 + .407X_2 + .264X_4 + .261X_1$$

$$Z'_y = .499Z_{x2} + .386Z_{x4} + .294Z_{x1}$$

การอภิปรายผล

จากการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้พบข้อประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย และนำเสนอต่อไป

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรให้กับครูหรือนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งจัดสรรและพัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับอำนวยความสะดวก

สะดวกในการจัดการเรียนรู้ สร้างแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้กับนักเรียน จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและมีความทันสมัยต่อจำนวนนักเรียน พัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนให้สวยงามเป็นระเบียบและมีความปลอดภัย พัฒนาสถานที่ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จัดสรรให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังผู้บริหารดูแล เอาใจใส่ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา บุทธิจักร (2564: 228-233) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสรพรเพชญ ไตรรงค์ (2564: 213-215) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564: 210-220) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ใจ พุฒจิตร์ส (2562: 180-181) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการมาก ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนัก อีกทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญตามขอบข่ายงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิณัฐ จิตินันต์ (2563: 19) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า งานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา สอดคล้องกับมานพ พันธุ์พานิชย์ (2563: 13) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญเป็นอันดับแรกของสถานศึกษา เพราะเป็นการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรงสามารถสะท้อนให้เห็นคุณภาพของโรงเรียนโดยเน้นให้ความสนใจกับนักเรียนได้รับประสบการณ์เกิดการเรียนรู้ เพื่อจะ ได้เกิดการปรับปรุงพัฒนาและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สอดคล้องกับ อัครวิช เชิญทอง (2564: 33) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า เป็นงานที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนด้านกิจกรรมการศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและรอบด้าน โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับอภิเกียรติ์ สุนทรพรพันธ์ (2564: 44) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพ และมาตรฐานของการบริหารและการจัดการศึกษา ที่สะท้อนตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน จัดการ การดำเนินการ และการประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสุภิญญา กองสวรรค์ (2564: 11) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพราะงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักและใช้เวลาแก่การบริหารงานวิชาการอันภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564: 210-220) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา บุทธิจักร (2564: 228-233) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ รุ่งเรือง (2565: 102) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอ แพลงยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ที่พบว่า การบริหารวิชาการของโรงเรียนในอำเภอแพลงยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกาญจนา พิมพ์แสง (2565: 89) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีระดับการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ภารกิจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในขอบข่ายงานบริหารวิชาการในโรงเรียน ซึ่งกล่าวได้ว่าถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการก็จะมากไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสรพรเพชญ์ ไตรรงค์ (2564: 213-215) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา บุญธิจักร (2564: 228-233) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มี 3 ตัวแปร สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สิ่งที่สำคัญต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นต้องเริ่มจากผู้บริหารต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีเหตุผล มีความคิดแปลกใหม่ กล้าคิด กล้าทำ เชื่อมมั่นในตนเอง คิดอย่างเป็นระบบ ไม่มองข้ามรายละเอียด ปรับเปลี่ยนความคิดการกระทำ และวิธีการตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด เพื่อให้เกิดความสำเร็จขึ้นในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ Dinham, 2005, Abstract (อ้างถึงใน สรรเพชญ ไตรรงค์, 2564 น. 87) ทำการศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลผลิตทางการศึกษาซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นการเลือกใช้ตัวแปรของข้อมูลในข้อสอบมาตรฐานการเปิดสอนทั่วไป เกณฑ์การวัดที่หลากหลายนำเสนอจากหัวหน้างานต่าง ๆ แหล่งข้อมูลคือ รายวิชาที่กลุ่มสาระได้รับมอบหมายในการสอนและทีมงานในคณะผู้รับผิดชอบ พบว่า ความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยในการสร้างความสำเร็จทางผลผลิตทางการศึกษาจากผู้อำนวยการที่ได้รับการฝึกฝนภาวะผู้นำ มาจากบทบาทของครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาและครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มและเกิดจากการฝึกฝนการประเมินผลความเป็นมืออาชีพการศึกษาเฉพาะกรณีที่มีในข้อสอบมาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564: 210-220) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาครูและบุคลากรด้านวิชาการ และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวมาข้างต้น มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการกำหนดภารกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และการส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ไปพิจารณาเพื่อกำหนด

เป็นนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง 4 ประเด็น ให้อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในทุก ๆ ด้าน

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นจึงควรนำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ไปใช้ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และควรมุ่งเน้นการพัฒนาการฝึกฝนคิดหาคำตอบให้ได้หลากหลาย มีเหตุผล มีความคิดแปลกใหม่กล้าคิด กล้าทำ เชื่อมั่นในตนเอง คิดอย่างเป็นระบบ ไม่มองข้ามรายละเอียด ปรับเปลี่ยนความคิดการกระทำ และวิธีการตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้การบริหารในสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.3 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาความคาดหวังของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับใช้ในการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของหัวหน้าหมวด หัวหน้าระดับต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้เกิดขึ้นกับผู้นำในทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

กาญจนา พิมพ์แสง (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

- ชลนิชา ศิลาวงษ์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2564). *ภาวะผู้นำ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อการประยุกต์ใช้ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วริดาการพิมพ์.
- ธีระพล บุญตารวะ. (2563). การให้บริการประชาชนตามหลักพุทธธรรม. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์ นครสวรรค์*. 8 (2), 185-196.
- นริศรา บุญสอาด. (2563). *ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ปวีณา บุทธิจักร. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมพ์ใจ พุมจิตร์ส. (2562). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- มานพ พันธุ์พานิชย์. (2563). *สภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วริทธิ์สิน ไชยอักษพร. (2565). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศศิณัฐ ฐิตินันต์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสารสาสนวิเทศชลบุรี*. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สรพรเพชญ ไตรรงค์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)*. Retrieved from: <http://samutprakan1.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา*. Retrieved from: https://data.bopp-obec.info/emis/index_area.php?Area_CODE=1101.

- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา.
- สุปราณี จิตรดา. (2565). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยนาท. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภิญญา กองสวรรค์. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (พิจิตร). ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อมรรัตน์ รุ่งเรือง. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอ แปลงยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัครวิทย์ เชิญทอง. (2564). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Bafadal, I., Nurabadi, A., Sobri, A.Y., & Gunawan, I. (2019). *The Competence of Beginner Principals as Instructional Leaders in Primary Schools*. International Journal of Innovation, Creativity and Change. 5(4), 625-239.
- Bensimon, E. M., & Neumann, A. (2017). *Learning to engage: Navigating the rough waters of educational reform*. Routledge.
- Bolden, R., Petrov, G., & Gosling, J. (2008). Distributed leadership in higher education: Rhetoric and reality. *Educational Management Administration & Leadership*, 36(2), 203-220.
- Bolman, L. G., & Deal, T. E. (2017). *Reframing organizations: Artistry, choice, and leadership*. John Wiley & Sons.
- Dinham, S. (2005). "Principal Leadership for Outstanding Educational Outcomes" *Journal of Educational Administration*. 43 (4): 338-356.
- Fullan, M. (2014). *The principal: Three keys to maximizing impact*. John Wiley & Sons.

